

20 lat w Unii Europejskiej – obchody jubileuszu podczas Kina na Granicy

Data publikacji: 15.04.2024 18:34

Dzień Europy – pod takim hasłem odbędą się w Cieszynie, na granicy polsko-czeskiej, obchody jubileuszu przystąpienia do Unii Europejskiej obu tych krajów. Współorganizatorami wydarzeń są Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej oraz Biuro Parlamentu Europejskiego w Polsce i Czechach.

Fot: mat.pras.

Dwadzieścia lat temu, 1 maja 2004 roku, Unia Europejska poszerzyła się o dziesięć krajów: osiem z Europy Środkowej i Wschodniej: Polskę, Czechy, Estonię, Węgry, Łotwę, Litwę, Słowację i Słowenię oraz o Cypr i Maltę. Organizowany tradycyjnie w majówkę Przegląd Filmowy Kino na Granicy uczci ten jubileusz wydarzeniami skupionymi wokół cieszyńskiego rynku, Wzgórza Zamkowego, Ratusza i Mostu Przyjaźni - otwartej granicy państw, łączącego Cieszyn i Czeski Cieszyn.

1 maja to także pierwszy dzień Kina na Granicy. Przegląd otworzy polska premiera filmu „Jedno życie” o Brytyjczyku Nicholasie Wintonie, który zorganizował w roku 1939 transport 669 żydowskich dzieci z okupowanych przez Niemców Czech do Wielkiej Brytanii. W filmie występują Anthony Hopkins, Helena Bonham Carter, Jonathan Pryce, Lena Olin. Grają także czescy aktorzy, którzy będą gośćmi uroczystego pokazu w cieszyńskim Teatrze im. Adama Mickiewicza. Projekcja będzie częścią obchodów jubileuszu rozszerzenia UE.

- *Bardzo się cieszę, że to właśnie w Cieszynie, podczas Kina na Granicy świętować będziemy, wraz z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej i Biurem Parlamentu Europejskiego, 20. rocznicę wejścia naszych krajów do Unii Europejskiej. Czuję się Europejką, wierzę w europejską wspólnotę oraz takie idee i wartości, jak: wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka* – cieszy się Jolanta Dygoś, dyrektorka Przeglądu. **- *Cudownie jest podróżować bez paszportu i żyć bez poczucia ograniczenia granic! Dobrze pamiętam, jak wyglądało nasze życie w miastach podzielonych pomiędzy dwa kraje, a w takim świecie zaczęliśmy organizować Kino na Granicy. Na mostach odbywały się kontrole dokumentów i torebek. Niejednokrotnie celnicy uprzykrzali nam życie. Zdarzały się też okresy całkowitego zamknięcia granicy i jedyną formą kontaktu rodzin i przyjaciół były spotkania po przeciwnych brzegach Olzy. Tak więc jest co świętować! Program obchodów będzie bogaty: debaty, koncerty, konkursy... Myślę, że każdy znajdzie dla siebie coś atrakcyjnego.***

PROGRAM | 01.05.2024

– 11.30 | Rynek Cieszyn – Otwarcie wystawy Havel i Polska

- Jeżeli myślimy dziś o nurcie Nowej Fali w kinie czechosłowackim lat 60., musimy pamiętać, jak wielką rolę odegrała kultura w walce ze zniewoleniem umysłu społeczeństw rządzonych przez komunistyczną dyktaturę. Wyjątkową postacią tamtej złowrogiej epoki był dramaturg, pisarz i redaktor Vaclav Havel – podkreślają organizatorzy. - Współtworzył niezależną myśl intelektualną Czechosłowacji. Po zdławieniu Praskiej Wiosny w 1968 roku stał się dysydem, był więźniem politycznym. Współtworzył ruch antykomunistyczny Karta 77. Po aksamitnej rewolucji, przywracającej godność i niepodległość Czechosłowacji, był politykiem i prezydentem kraju. Polacy kochali Havla i jego twórczość, miał w Polsce wielu przyjaciół. Ów krąg współtworzył idee Solidarności polsko-czesko-słowackiej. Jej działacze inspirowali powstanie festiwalu filmowego Kino na Granicy. Vaclav Havel zmarł w 2011 roku. Zapewne gdyby żył, zrobilibyśmy dziś wszystko, by przyjechał z wizytą do Cieszyna na festiwal i napił się piwa nad Olzą. Jest wiele historycznych dat i wydarzeń, które w biografii Vaclava Havla warto przypominać. Im poświęcamy tę wystawę, bo o historii warto pamiętać.

– 12.00 | **Sala Sesyjna Ratusza w Cieszynie: Bez granic, czyli 20 lat razem w Europie**

W debacie europejskiej udział wezmą: Břetislav Dančák (ambasador Republiki Czeskiej w Polsce), Marta Šimečková (tłumaczka, dziennikarka, założycielka Amnesty International w Słowacji, pomysłodawczyni Forum Środkowoeuropejskiego w Bratysławie), Leszek Hensel (były ambasador Polski w Bośni i Hercegowinie oraz w Bułgarii), Adam Michnik (redaktor naczelny „Gazety Wyborczej”) oraz Jan Olbrycht (poseł do Parlamentu Europejskiego, były burmistrz Cieszyna i marszałek województwa śląskiego). Debatę moderuje Kateřina Procházková.

– 13.00–18.00 | **Wzgórze Zamkowe – Miasteczko Europejskie** (współorganizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego)

Piknik rodzinny z zabawami, quizami, warsztatami i konkursy wiedzy o Unii Europejskiej i Funduszach Europejskich dla małych i dużych. W trzech strefach: kreatywnej, muzyczno-tanecznej, relaksu i Informacji. Od godz. 16:00 rozpocznie się „Potańcówka w europejskich rytmach”.

– 13.00–18.00 | **Most Przyjaźni – Strefa Europejska**

(współorganizator: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji)

Stoisko z broszurami i gadżetami europejskimi, które można będzie wygrać w konkursach wiedzy o Unii Europejskiej dla małych i dużych, z udziałem Syriusza (niebieska stonoga, która jest oficjalną maskotką Unii Europejskiej). Mobilne Centrum Edukacyjne w charakterystycznej niebieskiej ciężarówce pełnej wielu interaktywnych urządzeń, pokazujących rozwój nauki i nowinki technologiczne. Do godz. 16:00 muzyczne sety puszczane na żywo przez didżejów.

– 14.00 | **Sala Sesyjna Ratusza w Cieszynie – Havel i inni. Ojcowie naszej euroatlantyckiej integracji**

W debacie europejskiej udział wezmą: Martin Bútora (były ambasador Słowacji w USA), Wojciech MaziarSKI (dziennikarz i pisarz), Martin Milan Šimečka (publicysta i dziennikarz), György Varga (były ambasador Węgier w Czechach) oraz Michael Žantovský (były ambasador Czech w USA i Wielkiej Brytanii). Dyskusję moderuje René Kubášek.

– 18.00 | **Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszynie – Uroczyste otwarcie 26. Przeglądu Filmowego KINO NA GRANICY oraz pokaz filmu „Jedno życie”**

Film „Jedno życie” opowiada historię Nicholasa Wintona (w tej roli Anthony Hopkins), który w czasie II wojny światowej zorganizował transport 669 żydowskich dzieci z Czech do Wielkiej Brytanii. Pół wieku po wojnie spotkał się z ocalałymi osobami w programie telewizyjnym.

– godz. 17.30–22.00 | **Rynek w Cieszynie – Koncert Scena pod Regałem, Karaś/Rogucki i Vypsaná fiXa**

Scena pod Regałem to grupa, która ma swoim koncie ponad 300 koncertów i wydarzeń artystycznych na terenie całej Polski, w tym recitale i festiwale piosenki literackiej, aktorskiej i poezji śpiewanej, wieczory bluesowe, noce flamenco i jazzu oraz spotkania z podróżnikami i literatami. Na cieszyńskim rynku grupa zabierze słuchaczy w podróż po europejskich przebojach muzyki rozrywkowej. Zabrzmiać takie szlagiery jak „Mamma Mia”, „La vie en Rose”, „Bella Ciao” oraz wiele przebojów z filmów, które każdy potrafi zanucić pod nosem. Nie zabraknie też największych polskich hitów z ostatnich dekad.

Vypsaná fiXa to czeski zespół grający alternatywny punk-pop, słynący z ciekawych i często surrealistycznych tekstów pisanych przez frontmana Michala Mareďę, znanego jako Márdi. W jego piosenkach zauważalna jest inspiracja nowelą „Tracy i jego tygrys” Williama Saroyana lub twórczością Gabriela Garcíi Márqueza i jego „Stu latami samotności”. Założony w 1994 roku w Pardubicach zespół ma na swoim koncie 10 albumów, w tym muzykę do filmu „Cztery słońca”.

Karaś/Rogucki to istniejący od 2019 duet, w którym Kuba Karaś odpowiada za produkcję muzyczną, a Piotr Rogucki zajmuje się tekstami. W swoich albumach („Ostatni bastion romantyzmu”, „Czułe kontyngenty”, „Atlas iskier”) duet oscyluje wokół surowych i gęstych dźwięków inspirowanych latami 80., cold wave, new romantic i postrockiem. W utworach zespołu słychać zarówno przestrzenne elektroniczne brzmienia, jak i ostre rockowe gitary. Zespół słynie z niesamowicie energetycznych koncertów, które przyciągają rzesze wiernych fanów.

26. Przegląd Filmowy Kino na Granicy odbędzie się w dniach 1-5 maja 2024 roku w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. Akredytacje w cenie promocyjnej dostępne są tylko do 30 kwietnia.

Więcej na stronie: <https://kinonagranicy.pl/>, na Facebooku: www.facebook.com/kinonagranicy i Instagrammie: https://www.instagram.com/kino_na_granicy/

mat.pras.